



Erasmus+

DRUŠTVENE ZNANOSTI

Nastavna priprema 1

GLOBALIZACIJA I SIROMAŠTVO			
Bilješka	Dob 17-18 Poduzetništvo, Sociologija (siromaštvo i globalizacija), Građanski odgoj i obrazovanje, geografija (globalizacija), IT, Održivi razvoj, Ekologija Učenici su već upoznati s konceptima SP i DOP		
Nastavnica / trener / autor	Ljubica Božić, profesorica politike i gospodarstva i Sociologije		
Tema	Stjecanje znanja o problemima suvremenog svijeta, siromaštву и начинима izlaska iz siromaštva.		
Ciljevi i ishodi	Pod A.4.1. Izračunava produktivnost i obrazlaže komparativne prednosti rješenja. Pod A.4.2. - Koristiti internet u istraživanju različitih ekonomskih sustava i njihovih mogućnosti procjenjuje rizik povezan s promjenom ekonomске situacije u širem području. Pod A.4.3. - Prepoznati pozitivne i negativne učinke globalizacije, opisati pojam i vrste siromaštva, identificirati načine za bijeg od siromaštva, prepoznati znanje kao ekonomski resurs, kao neupitan izvor gospodarskog rasta, svijest o potrebi nove paradigme za socijalno poduzetništvo čije su norme filantropske vrijednosti		
Materijal	Internet, multimedija, markeri i listovi bijelog papira		
Trajanje	45 minuta		
Tijek izvođenja nastave	Opisivanje nastavnog sata korak po korak N - nastavnica i U – učenici, N / U -aktivnosti	Vještine	Trajanje (minuta)
N/ Globalizacija	<p>1. Zagrijavanje: Nastavnik/ca pita učenike koliko su upoznati s utjecajem globalizacije na siromaštvo. Učenici gledaju video link:<u>https://www.youtube.com/watch?v=K5gAeBV1YJ0</u></p> <p>Nastavnik/ca N/ Motivira učenike da podijele svoja znanja o globalizaciji N/- zapisuje na ploču: Globalizacija - niz procesa koji mijenjaju život a pridonose sve većoj povezanosti i međuvisnosti različitih dijelova svijeta. N/ motivira učenike da daju primjere kako živimo u globaliziranom društvu N/ Pita studente o pozitivnim i negativnim učincima globalizacije, motivira ih da iznose primjere N/ naglašava obilježja transnacionalne ekonomije</p>	<p>N/U Izračunavaju produktivnost i objašnjavaju komparativne prednosti utjecaja globalizacije na siromaštvo.</p> <p>N/U U/ opisuju pojam globalizacija kao niz procesa koji doprinose međusobnoj povezanosti i međuvisnosti različitih dijelova svijeta U/ razlikuju globalizacijske procese u sferi ekonomije, kulture, politike</p>	5 20

Siromaštvo	<p>N/ Moli studente da daju primjere nekih političkih događaja koji su negativno utjecali na ekonomiju većine zemalja svijeta</p> <p>N/ ističe siromaštvo kao globalni problem</p> <p>N/ motivira učenike da izraze svoje stavove o uzrocima siromaštva</p> <p>N/ razlikuje absolutno i relativno siromaštvo</p> <p>N/ - zapisuje na ploču:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Siromaštvo - nemogućnost zadovoljenja osnovnih potreba <p><i>Apsolutno siromaštvo</i> - Nemogućnost zadovoljavanja osnovnih, egzistencijalnih potreba</p> <p><i>Relativno siromaštvo</i> - život ispod prevladavajućeg, životni standard u određenom društvu</p> <p>N/ Potiče studente da pronadu primjere dvije vrste siromaštva, podsjeća studente na pojam nejednakosti u društvu, povezuje slobodno tržiste i njegovu povezanost s nejednakоšću</p> <p>N/ ocrtava ekonomske politike koje mogu smanjiti siromaštvo, naglašava znanje kao važan ekonomski resurs za eko. rast</p> <p>N/ - zapisuje na ploču</p> <p><u>Bogatstvo zemlje</u> mjeri se razinom njezinog BSP-a (bruto domaći proizvod, vrijednost sve robe proizvedene u zemlji tijekom jedne godine)</p> <p><u>Mjere za smanjenje siromaštva:</u></p> <p>Povećavanje proizvodnje</p> <p>Smanjenje nezaposlenosti</p> <p>Poticanje samozapošljavanja</p> <p>Znanje kao izvor gospodarskog rasta <u>i razvoja</u> https://www.youtube.com/watch?v=hnZPP5GGk80&list=TLPOQMDQwMTIwMjBZBS82eQo0_g&ind=ex=1</p> <table border="1" data-bbox="333 1545 950 1635"> <tr> <td>N.</td><td>zapisati glavni izvor ekonomskog rasta i razvoja (znanje)</td></tr> </table> <table border="1" data-bbox="333 1635 950 1736"> <tr> <td>N.</td><td>Podijelite se u 4 grupe: zapišite najmanje 3 dobre i 3 loše posljedice GLOBALIZACIJE</td></tr> </table> <table border="1" data-bbox="333 1736 950 1848"> <tr> <td>N.</td><td>Pokušajte riješiti negativne posljedice globalizacije svojim znanjem o koristi ispred dobiti.</td></tr> </table> <p>ili</p> <table border="1" data-bbox="333 1848 950 1938"> <tr> <td>N.</td><td>Učenici zapisuju na dvije liste</td></tr> </table> <table border="1" data-bbox="333 1938 950 1976"> <tr> <td>N.</td><td>1. Zašto su ljudi siromašni?</td></tr> </table> <table border="1" data-bbox="333 1976 950 2061"> <tr> <td>N.</td><td>2. Što drugi ljudi kažu o tome zašto su ljudi siromašni (čujete li što kako ljudi govore o siromašnim ljudima)?</td></tr> </table>	N.	zapisati glavni izvor ekonomskog rasta i razvoja (znanje)	N.	Podijelite se u 4 grupe: zapišite najmanje 3 dobre i 3 loše posljedice GLOBALIZACIJE	N.	Pokušajte riješiti negativne posljedice globalizacije svojim znanjem o koristi ispred dobiti.	N.	Učenici zapisuju na dvije liste	N.	1. Zašto su ljudi siromašni?	N.	2. Što drugi ljudi kažu o tome zašto su ljudi siromašni (čujete li što kako ljudi govore o siromašnim ljudima)?	<p>U/ navode primjere posljedica globalizacije (ratovi na Bliskom istoku - rast cijena nafta, sukobi u Ukrajini - politička destabilizacija u odnosima s Rusijom, rast cijena plina, informatizacija inicijativa društva-građana u EU-voda kao ljudsko pravo)</p> <p>U/slažu se da je siromaštvo globalni problem, glad u afričkim zemljama, dječji rad u azijskim zemljama, beskućništvo u svim gradovima svijeta</p> <p>U/ Razumiju razliku između absolutnog i relativnog siromaštva, navodeći primjere</p> <p>U/slažu se da slobodno tržiste nužno stvara nejednakosti i vidi važnu ulogu države u smanjenju tih nejednakosti</p> <p>U/ mišljenja su da se siromaštvo može iskorijeniti političkom voljom bogatih Volja i znanje ljudi koji će utjecati na stvaranje svijesti o nužnosti nove paradigme za socijalno poduzetništvo čije su norme filantsropske vrijednosti</p>	10
N.	zapisati glavni izvor ekonomskog rasta i razvoja (znanje)														
N.	Podijelite se u 4 grupe: zapišite najmanje 3 dobre i 3 loše posljedice GLOBALIZACIJE														
N.	Pokušajte riješiti negativne posljedice globalizacije svojim znanjem o koristi ispred dobiti.														
N.	Učenici zapisuju na dvije liste														
N.	1. Zašto su ljudi siromašni?														
N.	2. Što drugi ljudi kažu o tome zašto su ljudi siromašni (čujete li što kako ljudi govore o siromašnim ljudima)?														

	može se očekivati?: (Popis 1 je sustavniji, popis 2 je više individualan / "krivi žrtvu").		
Završni dio Dojmovi / evaluacija učenika	N. - sistematizira nastavne materijale - aktivno sudjeluje u sistematizaciji gradiva	U. Javni govor Rasprava Procjena, vizualna prezentacija pojma	10

HR <https://www.youtube.com/watch?v=WsCdXgK0GkM>

Nejednakost u RH https://youtu.be/FuvpTm_NKiI

SAD: Jedini način borbe protiv siromaštva (donacije) SP https://www.youtube.com/watch?v=GfE_BrnP5fg

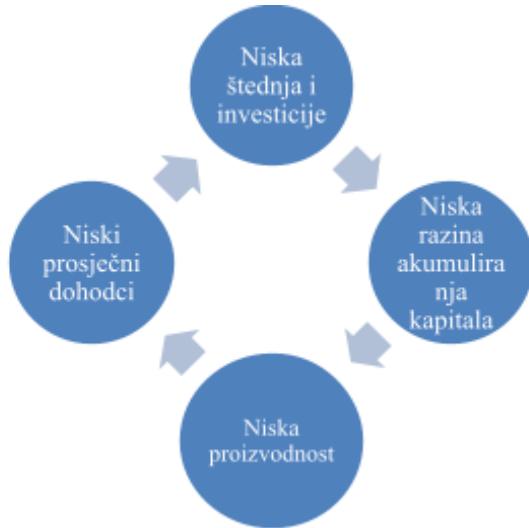
Materijali za učenike:

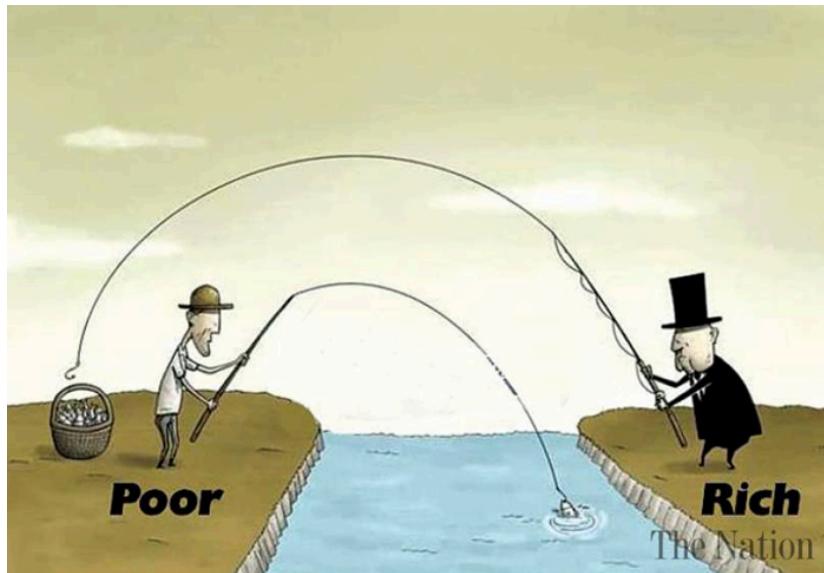
POLITIKE SMANJENJA SIROMAŠTVA

Svaka od ovih politika pomaže brojnim ljudima da izbjegnu siromaštvo, ali nijedno nije savršeno.

1. Zakon o minimalnoj plaći
2. socijalna skrb, dodatak s niskim primanjima, pomoć siromašnima koji su bolesni ili invalidi
3. negativni porez na dohodak, svaka obitelj prijavi svoj dohodak državi, obitelji s visokim dohotkom plaćale bi porez na taj bi prihod obitelji s niskim primanjima dobivale bi subvenciju, drugim riječima platile bi negativni porez
4. prinosi u naturi, izravno pružanje određene robe i usluga potrebnih za podizanje životnog standarda

ZAČARANI KRUG SIROMAŠTVA (grafika)





eksploatacija dječjega rada



beskućnici



Postavljaju se brojna pitanja ...

- Koje su zemlje razvijene, a koje su zemlje u razvoju?
- Kako poboljšati životni standard u siromašnim zemljama i koje su moguće razvojne strategije?
- Koji su osnovni problemi s kojima se suočavaju zemlje u razvoju?

RAZMISLITE O OVOME i pokušajte sebi odgovoriti!

Nastavna priprema 2

		Problemi stanovništva
Napomena		Uzrast: 17-18 Geografija / Teme: urbanizacija, naselja, stanovništvo
Nastavnica/ trenerica/ autorica		Živilė Laurutienė, Viša profesorica geografije
Tema		Problemi stanovništva i poslovne prilike za socijalno poslovanje u mom gradu
Ciljevi i ishodi		<p>1. Učenici koriste statistiku kako bi opisali distribuciju svjetske populacije na globalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.</p> <p>2. Učenici procjenjuju odrednice gustoće naseljenosti koristeći svjetske karte prirodnih resursa i gustoće naseljenosti.</p> <p>3. Učenici rade u skupinama kako bi pronašli probleme s kojima se suočava njihovo lokalno stanovništvo.</p> <p>4. Radeći u grupama, učenici nude ideje za društvena poduzeća u svom lokalnom području.</p> <p>Učenici će učiti o raspodjeli stanovništva u svijetu i čimbenicima koji određuju gustoću naseljenosti. Naučit će o problemima s kojima se suočavaju lokalno stanovništvo i o mogućnosti razvoja socijalnih poduzeća za rješavanje postojećih problema.</p>
Materijal		Karte, statističke tablice, Internet, multimedija, markeri i bijeli papir.
Trajanje		45 min Napomena: Ova priprema namijenjena je za 45 minuta no može se produžiti na 90 po potrebi

Tijek sata	Opis nastavnog sata korak po korak (N -nastavnica /U - učenici / N/U - aktivnosti)	Vještine	Trajanje (minute)
Poticanje učeničke znatiželje.	<p>N - Tri lista s riječima: DA, NE, NE ZNAM vise u različitim kutovima učionice. Zatražite od učenika da ustane. Postavite pitanje vezano uz temu lekcije.</p> <p>U - Učenici stoje u blizini lista papira koji prikazuje njihov odgovor. Postavite 3- 4 pitanja na ovaj način. Nakon posljednjeg pitanja upitajte učenike Što misle koja će biti tema lekcije.</p>	Kritičko mišljenje, komunikacija, općenite kompetencije	3

		<p>N - Predstavlja temu sata, podteme i zadatke.</p> <p>U - Rad u parovima. Učenici dobivaju tablice statističkih podataka. Trebaju analizirati distribuciju stanovništva na globalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.</p> <p>N - poziva učenike neka predstave analizu distribucije stanovništva na globalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.</p> <p>U - dobrovoljac iz svakog para opisuje globalnu, regionalnu i lokalnu distribucijу svjetskog stanovništva. Drugi parovi mogu nadodati podatke.</p> <p>N - Traži od polaznika da promijene partnere.</p> <p>U - Učenici mijenjaju partnere. Učenici koriste svjetske karte prirodnih resursa i gustoće naseljenosti i procjenjuju odrednice gustoće naseljenosti. Na papir pišu odrednice gustoće naseljenosti. Dobrovoljac iz svakog para objesi papir s odrednicama gustoće naseljenosti na zid. Ostali parovi dodaju više informacija.</p> <p>N - Učenici su raspoređeni u timove od 5. Svaki učenik dobiva ulogu (2 istraživača, tajnik, 2 izlagača).</p> <p>U - Svaki tim dobiva veliki bijeli papir i markere. Zapišite probleme s kojima se mještani suočavaju (grupno mišljenje ili informacije pronađene na internetu) s jedne strane lista. S druge strane lista, grupa piše ideje za društvena poduzeća koja bi mogla pomoći u rješavanju problema s kojima se suočava lokalno stanovništvo. Svaki tim trebao bi imati najmanje tri argumenta kako bi objasnio ideju socijalnog poduzeća ili društvene inicijative svoje skupine.</p> <p>U - Svaki tim predstavlja svoj rad. Drugi timovi mogu postavljati pitanja i nuditi više ideja.</p>	2 5 3 3 5 12 8
	Učeničke refleksije /procjena	<p>Evaluacija - Organizirati evaluaciju i kumulativnu procjenu. Potaknite i prepoznajte učenike koji su bili aktivno uključeni.</p> <p>Osvrt - Koristeći DA, NE, NEZNAM listove papira, postavite učenicima pitanja s početka</p>	4

		sata. Učenici stoje blizu lista papira koji prikazuje njihov odgovor. Nakon svakog pitanja pitajte učenike ako njihov odgovor odgovara odgovoru koji su dali na početku sata.		
--	--	---	--	--

Nastavna priprema 3

	Napomena	Uzrast: 15-16 Među predmetno: povijest / ekonomija
	Nastavnica/ trenerica/ autorica	Vaida Jankūnienė, profesorica povijesti i Danutė Bitytė, profesorica ekonomije
	Tema	Među predmetni sat: povijest / ekonomija: Naše socijalno poduzeće
	Ciljevi i ishodi	1 Timski rad 2 Kritičko mišljenje 3 Objektivna analiza lokalne ekonomske situacije
	Materijal	Laptop, multimedija, uručci, kemijske olovke i olovke
	Trajanje	90 min

	Tijek sata	Opis nastavnog sata korak po korak (N -nastavnica /U - učenici / N/U - aktivnosti)	Vještine	Trajanje (minute)
	Uvod	<p>N objašnjava cilj nastavnog sata</p> <ul style="list-style-type: none"> • U ponavljaju glavne činjenice i koncepte o prvoj industrijskoj revoluciji • N objašnjava trenutnu ekonomsku situaciju u svijetu i u zemlji. • U se prisjećaju sadržaja iz Ekonomije i socijalno poduzetničkih ideja. <p>Učenici rade u grupama od 4- 5. Dobivaju uručke. Raspravljaju i stvaraju imaginarni SE u svom gradu.</p>	Predstaviti ideje iz povijesti, ekonomije i socijalnog poduzetništva	15
	Glavni dio sata	<p>Ova integrirana tema podijeljena je u dvije nastavne celine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prva - timski rad i stvaranje SP- a. 1 Druga - učenici predstavljaju svoje virtualna SP-a. 		30

	Učeničke refleksije /procjena	U - predstaviti svoje virtualno SP N - priprema upitnik na temu U - daju odgovore U- postavljajte pitanja o SP-u nakon svake grupne prezentacije N - sažima temu lekcije		30 – 40 5
--	-------------------------------	--	--	------------------

Dodatak Nastavnoj pripremi 3

Kakvo biste socijalno poduzeće pokrenuli? Objasnite zašto.	
Odakle vam novac za pokretanje posla?	
Koje mјere treba poduzeti za pokretanje poslovanja (prostori, objekti, prijevoz, radna snaga)?	
Koje troškove planirate? Koliko profita očekujete?	
Mogući problemi i prepreke na koje može naići vaše socijalno poduzeće	

Nastavna priprema 4

Napomena	Uzrast: 16-17 Sat povijesti	
Nastavnica/ trenerica/ autorica	Vaida Jankūnienė, profesorica povijesti Danutė Bitytė, profesorica ekonomije	
Tema	SP u Litvi u sadašnjem trenutku	
Ciljevi i ishodi	Osnovni ciljeve među predmetne nastavne pripreme je da učenici saznaju više o socijalnom poduzetništvu u Litvi. Moći će objasniti da kompanije ne posluju samo zbog dobiti i profita već mogu biti i filantropi i donatorи. 1 Rad u paru 2 Individualni rad	
Materijal	Laptop, uručci, internet, učenički mobilni telefoni.	
Trajanje	45 min	

Tijek sata	Opis nastavnog sata korak po korak (N -nastavnica /U - učenici / N/U - aktivnosti)	Vještine	Trajanje (minute)										
Uvod	<ul style="list-style-type: none"> • N (povijest) objašnjava cilj sata: SE u zemlji • U ponavljaju glavne činjenice i koncepte o prve industrijskoj revoluciji u 19. stoljeću. • U navode 5 glavnih razlika između prvih tvrtki iz vremena industrijske revolucije i današnjih tvrtki. <p>Primjer: Tvrte 19. tvrte 21.</p> <table style="margin-left: 40px;"> <tr><td>1.</td><td>1.</td></tr> <tr><td>2.</td><td>2.</td></tr> <tr><td>3.</td><td>3.</td></tr> <tr><td>4.</td><td>4.</td></tr> <tr><td>5.</td><td>5.</td></tr> </table> <ul style="list-style-type: none"> • N (ekonomija) ukratko objašnjava SP situaciju u zemlji (Što je SP ? Zašto nam trebaju SP? itd.). 	1.	1.	2.	2.	3.	3.	4.	4.	5.	5.	Povijest Gospodarstvo	15
1.	1.												
2.	2.												
3.	3.												
4.	4.												
5.	5.												
Glavni dio sata	<p>Učenici rade u parovima. Dobivaju uručak sa zadatkom i koriste internet i svoje mobilne telefone.</p> <p>Učenici istražuju logotip SP koji se nalazi na uručku. Određuju u kakvu je aktivnost to SP uključeno (usluge, proizvodnja itd.).</p>	Više detaljnih informacija o SP u zemlji. Učenici mogu objasniti razliku između SP i čisto profitnih tvrtki	20										
Učeničke refleksije /procjena	<p>N - procjenjuje odgovore učenika.</p> <p>U - učenici mogu međusobne nadopuniti odgovore.</p> <p>U – napraviti sažetak teme ovog nastavnog sata.</p> <p>Domaća zadaća: pronađite SP u svom gradu i napravite kratku prezentaciju o njemu.</p>		10										